

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Hare Excellentie mevrouw C. Van der Wal
Postbus 20401
2500EK DEN HAAG

Doorkiesnummer
026 355 24 00
Inlichtingen bij
Secretaris
Vertrouwelijkheid
intern
Ons kenmerk
V017-2023

Afschrift aan: Minister van Justitie en Veiligheid

Datum 29 november 2023

Onderwerp Investeer in natuurbrandbeheersing: bestrijden én voorkomen

Hooggeachte mevrouw Van der Wal,

Als gevolg van klimaatverandering neemt het risico op onbeheersbare natuurbranden in Nederland toe. Onder andere het 6e klimaatrapport van het IPCC, het rapport *'Spreading like Wildfires'* van de Verenigde Naties en de Rijksbrede Risicoanalyse van het Analistennetwerk Nationale Veiligheid waarschuwen voor het snel toenemend natuurbrandgevaar. Niet alleen in het buitenland, waar men al langer te maken heeft met grootschalige natuurbranden, maar ook in Nederland kunnen natuurbranden steeds intenser worden. Sprekende voorbeelden waren er in 2020. De grootste natuurbrand in de moderne geschiedenis verwoestte ruim 700 hectare veengebied in de Deurnese Peel terwijl tegelijkertijd even verderop het hele dorp Herkenbosch ontruimd werd (tijdens de coronapandemie) vanwege een natuurbrand die uiteindelijk ruim 200 hectare in de as legde. We zien ook dat brandweermensen steeds vaker worden blootgesteld aan (grote) risico's tijdens het bestrijden van een natuurbrand. Een integrale aanpak is dan ook cruciaal om verdere verwoesting in de toekomst te voorkomen.

Om tot deze integrale aanpak te komen, is het Veiligheidsberaad op 5 mei 2023 met zowel u als de Minister van Justitie en Veiligheid in gesprek gegaan over onze gezamenlijke opgave. Het Veiligheidsberaad kijkt terug op een goed gesprek en is zeer tevreden over de uitkomst van de bijeenkomst. We hebben in mei gezamenlijk een eerste piketpaal geslagen voor het versterken en verbeteren van natuurbrandbeheersing in Nederland. Het Veiligheidsberaad zet deze ingezette koers graag voort met uw opvolger. Gezien de gezamenlijke aanpak van dit vraagstuk, richten wij deze brief aan u als stelselverantwoordelijke voor natuur, waarbij we u vragen de nodige acties op te pakken met de Minister van Justitie en Veiligheid. De Minister van Justitie en Veiligheid ontvangt derhalve een afschrift van deze brief.

Afspraken voor het versterken van natuurbrandbeheersing

De vier afspraken die we in het Veiligheidsberaad in mei 2023 gezamenlijk hebben gemaakt voor natuurbrandbeheersing, breng ik graag nogmaals onder de aandacht:

1. *Kom tot een coördinerend ministerie voor natuurbrandbeheersing.*

Er moet integraal kunnen worden gestuurd door alle betrokken disciplines en ketens heen. De coördinatie is nu te versnipperd; dat leidt tot onnodige en onwenselijke

vertraging en tot verminderde effectiviteit en efficiëntie van de inspanningen. Er moeten nog grote stappen gezet worden om beter voorbereid te zijn op natuurbranden. Dat vraagt inzet van vele bij natuurbrandbeheersing betrokken organisaties. Hierdoor is het zeer wenselijk dat er een coördinerend ministerie komt om de samenwerking tussen alle betrokken departementen en organisaties te organiseren.

2. *Richt een multidisciplinair expertisecentrum in voor natuurbrandbeheersing.*
In dit expertisecentrum kan door o.a. natuurbeheerders, veiligheidsregio's en KNMI worden samengewerkt op het gebied van crisisbeheersing en natuurbeheer, gericht op risicoreductie van natuurbranden en internationale kennisontwikkeling. Het al bestaande Watermanagementcentrum Nederland is hiervan een goed voorbeeld.
3. *Zorg voor juridische verankering.*
Beleid en verantwoordelijkheden aangaande natuurbrandpreventie moeten wettelijk worden verankerd, door middel van doelwetgeving. Tot deze wettelijke verankering gerealiseerd is, kan worden gewerkt met een convenant zodat alle betrokken partijen zich in zullen zetten voor het voorkomen van grote natuurbranden.
4. *Investeer in overkoepelende voorzieningen om natuurbrandbestrijding te versterken.*
Nederland kent 25 veiligheidsregio's die ieder uitgerust zijn om op te treden tegen een diversiteit aan rampen en crises. Een natuurbrand beperkt zich echter zelden tot de grenzen van een veiligheidsregio en gezien de verwachting van een grotere kans op grotere én gelijktijdige natuurbranden zijn overkoepelende voorzieningen op natuurbrand te bestrijden van belang. Hierbij kan gedacht worden aan: landelijke bovenregionale slagkracht, specialistische eenheden, regio-overstijgende informatievoorziening en regievoering.

Integrale aanpak voor het beperken van natuurbrandrisico's

Het effectief beperken van natuurbrandrisico's kan, zoals ook blijkt uit de gemaakte afspraken, alleen door een integrale benadering van het thema. We hebben in Nederland al een goede aanpak voor overstromingsrisico's, het Deltaprogramma. In dit programma zijn maatregelen binnen de gehele veiligheidsketen beschreven. Die aanpak streven we ook na voor natuurbrandbeheersing. Risicobeheersing, incidentbestrijding en kennisontwikkeling zullen met elkaar verbonden moeten worden, want we weten dat zonder preventieve voorzieningen de brandweer voor onmogelijke opgaven komt te staan bij het bestrijden van natuurbranden. En om de ontwikkeling van natuurbranden en de effectiviteit van beheersmaatregelen beter te begrijpen is onderzoek van groot belang zodat we de effectiviteit van preventieve maatregelen en de bestrijding van natuurbranden kunnen verbeteren.

Investeren in een sterke aanpak

We hebben een grote opgave, waarbij de meeste winst 'aan de voorkant' te behalen is. Nadenken over landschapsinrichting en ruimtelijke ordening en het treffen van preventieve maatregelen in natuurgebieden op basis van de gebiedsgerichte aanpak zijn voorwaardelijk om natuurbranden beheersbaar te kunnen houden. Ook in de

incidentbestrijding zal fors geïnvesteerd moeten worden om de kennis over de bestrijding van natuurbranden te vergroten en effectiever operationeel op te kunnen treden.

Brandweer Nederland heeft in 2023 een visie op natuurbrandbeheersing opgesteld, waarin deze integrale aanpak centraal staat. Om de ambities uit de visie te kunnen realiseren, wordt momenteel gewerkt aan een uitvoeringsplan waarin projecten die door de brandweer en veiligheidsregio's kunnen worden uitgevoerd, beschreven staan. Daarbij is ook een inschatting gemaakt van de benodigde capaciteit en de beoogde kosten van het eerder in deze brief genoemde expertisecentrum. In het huidige voorstel is voor het uitvoeringsplan voor het versterken van de brandweer en veiligheidsregio's structureel 20 tot 25 miljoen euro nodig. Daarnaast is er een forse investering nodig op het gebied van landschapsinrichting, het treffen van preventieve voorzieningen in natuurgebieden, kennisontwikkeling en (internationale) kennisuitwisseling. Voor het hele integrale traject van natuurbrandbeheersing is dan ook een aanzienlijke investering nodig. Zo kunnen we ons écht gezamenlijk inzetten voor het bestrijden én voorkomen van natuurbranden.

Het is van cruciaal belang dat de gezamenlijke ingezette koers met ons en alle betrokken partijen voortgezet wordt door uw opvolger. We hopen met dit schrijven de urgentie daarvan te hebben onderschreven. Ten slotte bedank ik u hartelijk voor de prettige samenwerking en uw tomeloze inzet en betrokkenheid bij de gezamenlijke opgaven rondom natuurbrandbeheersing.

Met vriendelijke groet,

A.W. (Wouter) Kolff
Voorzitter Veiligheidsberaad